

Beszámoló az Erősödő Civil Közösségek program első ciklusáról.

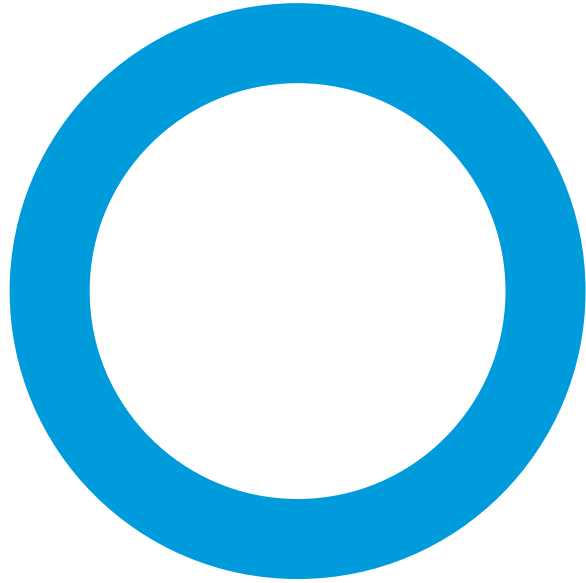
Szerző: Dézma Lilla

Készült az Emberség Erejével Alapítvány megbízásából az
Erősödő Civil Közösségek program keretében.

2020

www.eckpecs.hu

2017/2018

Tartalom.

+ bevezetés	4	3
+ módszer	7	
+ eredmény	9	
+ összefoglalás, kitekintés	18	
+ mellékletek	19	

Bevezetés.

Az Emberség Erejével Alapítvány a Nyílt Társadalom Alapítványok támogatásával, a Regionális Községi Központok program keretében, 2017 őszén indította el az Erősödő Civil Közösségek (ECK) programot a dél-dunántúli régióban.

4 A program keretében három éven keresztül évente 100 millió forintos nagyságrendű összegre pályázhatnak civil szervezetek és szerveződések, továbbá informális csoportok és közösségek Baranya, Somogy és Tolna megyében megvalósuló projektekkel. Magyarországon ezen kívül egyedül az észak-alföldi régióban nyílt hasonló lehetőség civilek előtt, így ez hatalmas lehetőség a régió civiljei számára. De milyen hatással volt a projekt első ciklusa a támogatott civil szerveződésekre? Vajon hasznos volt vagy éppen ellenkezőleg? Miben érhető nyomon a fejlődés és min kellene változtatni? Szerencsére a beérkezett pályázati anyagok, főleg a záróbeszámoló elemzésével, választ találhatunk ezekre a kérdésekre. Ezen beszámolóban a program létre hívásának közvetlen előzményeit, a hatásmérésnek nevezett vizsgálat folyamatát illetve eszközeit, majd az eddig kapott eredményeket szeretnénk ismertetni.

Országos viszonylatban a dél-dunántúli régió, főként Pécs és közvetlen környéke hagyományosan erősnek tűnő civil aktivitással volt jellemezhető, amely az utóbbi kb. 8 évben a láthatóság szempontjából visszaszorult. Elszigetelt, jó példaként léteznek csak valós és működő civil szervezetek

kevés aktív taggal vagy önkéntessel, amelyeknek a társadalmi hatása így elenyésző. E mögött az aktuális társadalmi kontextus, azon belül a civilekről alkotott vélemény polarizáltsága, vagy a véleményalkotáshoz szükséges információk általános hiánya, illetve a közélet iránti érdeklenség, passzivitás állhat. Az utóbbi években a politikai kampányokból egyértelművé válhatott, hogy az állam nem hajlandó együttműködni a civilekkel, sőt, sokszor hátráltatja a munkájukat. Meglátásunk szerint az ECK program közege egy olyan széttöredezett társadalom, amelyben sokan érezhetik, hogy nem tudnak hatással lenni a kialakult helyzetre, és ennek megfelelően inkább nem is próbálkoznak. Ebben a társadalomban mindennaposak a függőségi viszonyok és azoknak megerősítése például a pénzügyi támogatásokon keresztül, amelyeknek gyakran feltétele az önkormányzatokkal való együttműködés. A civil szervezetek vezetői sokszor valójában kulturális közfoglalkoztatottak vagy önkormányzati alkalmazottak, emiatt pedig nem tudnak független szerveződésként működni. Viszonylag nagy az egyetértés abban is, hogy civilek igazából állami feladatokat próbálnak ellátni - megfelelő állami segítség nélkül. Gondot jelent még a hálózatok

hiánya, a civilek nem állnak kapcsolatban egymással, amely a tudástranzfer akadályát jelenti. A fenntarthatóság kérdése folyamatosan felmerül, amelyre a pályázatok és a projektszemlélet nem adnak kielégítő választ.

Hogy ezen a komplex problémán változtassunk, a mi eszközünk a civil közösségek erősítése, ezért az ECK pályázói a helyi közösségek által azonosított problémák közösségi megoldására igényelhetnek támogatást. A pályázat kidolgozásához felkerestünk a dél-dunántúli régió civil életére rálátással bíró embereket. A személyes konzultációk és az online kérdőív segítségével zajló helyzetfelmérés célja az volt, hogy a helyi igényekhez leginkább illeszkedő támogatási programot hozzuk létre, képesek legyünk a helyi civilek valós szükségleteire reagálni, s minél pontosabb képünk legyen arról, milyen támogatási forma lenne a legmegfelelőbb a régió civil kezdeményezéseinek hatékony támogatására. A mintegy száz fő véleményéből nyertünk elvi és pályázati technikai javaslatokat a terveinkhez. Így született meg az Erősödő Civil Közösségek program végleges formája, aminek köszönhetően olyan helyi, regionális civil szereplők jutottak forráshoz, akik eddig nem fértek hozzá ilyen támogatásokhoz.

Az ECK nevében is foglalt fő célkitűzése a szervezetek, szerveződések erősítése, hogy azok autonómabb és tudatosabb, stabilabb működésű szereplőkké váljanak, bízzanak magukban, egymásban, kooperáljanak, építsenek kapcsolatokat. A szervezetek erősítése - meggyőződésünk szerint - három fontos terület fejlesztésén alapszik, amelyek a kommunikáció, a bázisépítés, valamint a fundraising. E három területre aztán fokozottan kérdeztünk rá a pályázati adatlapokon és beszélgetésekben, illetve képzéseket is ezekben a témákban kínáltunk. Regionális, tehát területi és nem

ágazati fókuszú programunkban ezért sem vettünk be témák, szakterületek szerinti korlátozást. Vagyis gyakorlatilag bármilyen jellegű (szociális, környezetvédelmi, egészségügyi, oktatási, sport, stb.) tevékenységgel lehetett támogatást nyerni, ha a szervezet olyan programot készít, amellyel növeli a társadalmi bázisát, beágyazottságát, erősíti kommunikációját és a korábbiánál többet foglalkozik egy adományozói kör felépítésével. Fontosnak tartottuk, hogy kisebb szervezetekhez és kisebb településekre is jussanak források, ugyanakkor komplexebb programokat is tudjunk finanszírozni. Ezért két kategóriát hoztunk létre, az indítót, amely kevesebb feltétellel elérhető és informális csoportok is pályázhatnak, illetve az erősítőt, ahol magasabb elvárások mellett, nagyobb összeg pályázható meg. Az egyenlő hozzáférés érdekében törekedtünk a területi kiegyenlítésre, ami a gyakorlatban azt jelentette, hogy a hagyományosan erősebb pályázati aktivitást mutató Baranyában és Pécsen nehezebb volt a támogatásunkat elnyerni, mint a kevesebb pályázóval versenybe szálló Tolna és Somogy megyékben.

Az ECK program kidolgozása során meghatá-

roztuk céljainkat és azt, hogy tevékenységünk eredményeként milyen változást szeretnénk látni a regionális civil társadalomban. Nemcsak azért tartjuk fontosnak ismerni és hatásmérő eszközökkel vizsgálni a kiosztott támogatás hatását a régió civil szereplőire, hogy alátámasztást és megerősítést kapjon a támogatási rendszerünk, hanem azzal a céllal is, hogy modellként szolgálhasson az Open Society Foundations lehetséges regionális programjaihoz.

azt jelenti, hogy a nyújtott támogatás valószínűsíthetően változásokat idéz elő magában a támogatott szervezetben, azaz a közvetlen környezetben, és azon, valamint a megvalósult terveken keresztül a tágabb környezetben is. Mindeközben természetesen maga a támogatást adó szervezet is formálódik, fejlődik.

6

Többféle definíció létezik a szakirodalomban a társadalmi hatásmérés fogalmának leírására (Bodor és Móder, 2018¹, Kormos, 2017², Matolcsi, 2014³, OFA, 2017⁴), amelyek keresztmetszetében a következő meghatározás bontakozik ki. A hatásmérés – ahogy a neve is sejteti – egy olyan komplex elemzési folyamat, amellyel megállapíthatók, mérhetők egy szervezet tevékenysége nyomán fellépő pozitív és negatív hatások a szervezet közvetett és közvetlen környezetén. Ez előre meghatározott, jól mérhető célok mentén történik mind kvantitatív, mind kvalitatív eszközökkel, amelyek viszonyítási alapként szolgálnak a későbbi történések értelmezéséhez, az ok-okozati viszonyok feltárásához. A hatásmérés egyben lehetővé teszi a szervezet fejlesztését is a hatások mint visszajelzések megismerésén keresztül. Fontos megjegyezni azt is, hogy hatást mérni nem csak a for profit szervezetek, hanem civil szervezetek, csoportok tevékenységeinek kapcsán is lehet. Az ECK-program esetében ez

1 Bodor, E., Móder, M. (2018). SOS! Megéri? SOS Gyermekfaló Magyarországi Alapítvány társadalmi hatásmérés vizsgálata. <http://szd.lib.uni-corvinus.hu/11169/> (Utolsó letöltés: 2020. 04. 03.)

2 Kormos, D. (2017). Hogyan mérhető pontosan és torzítatlanul a társadalmi hatás? Módszertani ajánlások és azok gyakorlati megvalósítása a magyar nonprofit szektorban. http://hatasmeres.hu/downloads/Kormos_Dora.pdf (Utolsó letöltés: 2020. 04. 03.)

3 Matolcsi, Zs. (2014). Amit mérünk, az javulni fog! Vagy nem...<https://demoblog.hu/demo-blog/amit-merunk-az-javulni-fog-vagy-nem-hatasmeres-a-demoban-es-azon-kivul/> (Utolsó letöltés: 2020. 04. 03.)

4 OFA Nonprofit Kft. (2017). Módszertani kézikönyv. <https://en.calameo.com/read/0046569662c8a75401ee2> (Utolsó letöltés: 2020. 04. 03.)

Módszer.

A beszámoló ezen részében a hatásmérésben alkalmazott eszközöket ismertetjük, valamint röviden jellemezzük a résztvevőket is.

A résztvevők

A program résztvevői tehát Magyarország három déli megyéjéből - Somogyból, Tolnából és Baranyából - kerültek ki, még hozzá két kategóriában: indító és erősítő. Az Indító pályázati kategória esetében akciókat, eseményeket és folyamatokat egyaránt támogattunk, azaz a tevékenységek voltak a középpontban. Mind civil szervezetek, mind pedig informális csoportok egyaránt pályázhattak minimum 3, maximum 12 hónapra, legfeljebb 500.000 Ft támogatás elnyerésére. 24 nyertes pályázatot hirdettünk ebben a kategóriában, még hozzá 19-et Baranyából és 5-t Somogyból.

Az Erősítő pályázati kategóriába jogi személyiséggel rendelkező civil szervezetek pályázhattak. Az ő esetükben az egyes tevékenységek egymásra épülnek, egyik sem működik a másik nélkül. Az projekt elemei folyamattá állnak össze, hosszabb távú hatásokkal, a folytathatóság és a fenntarthatóság lehetőségével. A projektek hossza minimum 6, maximum 12 hónapban volt meghatá-

rozva, a támogatás minimális összege 1.000.000 Ft, maximuma pedig 3.000.000 Ft-ban. 35 nyertes volt ebben a kategóriában, 17 Baranyából, 7 Somogyból illetve 11 Tolnából. A résztvevő szervezetekről és tevékenységeikről részletesebben a program honlapján lehet tájékozódni.⁵

Összesen 59 támogatott között osztottunk el 96.146.845 Ft-ot, közülük 36 Baranya, 12 Somogy és 11 Tolna megyéből pályázott. 31 résztvevő a megyeszékhelyen - 22 Pécsen, 4 Kaposváron, 5 Szekszárdon - végezte tevékenységét, míg hatan városban, 22-en pedig községben tették ugyanezt. 43 bejegyzett szervezet volt, 16 pedig informális.

A lekérdezett adattípusok

A bevezetésben már megpróbáltunk rávilágítani arra, hogyan épül fel és működik, milyen jellemzőkkel rendelkezik egy általunk ideálisnak gondolt civil szervezet, szerveződés. Az indikátorok meghatározásánál, amelyek ennek megfelelően fogalmazódtak meg bennünk, elsősorban arra

fejlődésre vonatkozóan. Összefoglalót is kértünk a projekt időszakról, továbbá három olyan fényképet, amelyek a legszebb pillanatokot örökítik meg, bár e két kérést végül nem vontuk be az adatelemzésbe. A záróbeszámoló felépítése és a kérdések, instrukciók pontos megfogalmazása a mellékletben látható (1. számú melléklet).

- 8** törekedtünk, hogy azok számokban kifejezhetőek, és alkalmasak legyenek arra, hogy a támogatási időszak végén könnyen megválaszolhassák őket. Rákérdeztünk így a rendezvények résztvevőinek és szervezőinek a számára, ezek mellett pedig a belső kör, azaz a csapatok, szervezetek legaktívabb magja, a támogatók, tágabb kontextusban azok, akik kedvelik, figyelemmel kísérik a tevékenységeket, de nem feltétlenül vesznek aktívan részt bennük, illetve az önkéntesek létszáma is a projekt kezdetén és végén. Másodsorban nem csak „hard” adatokkal, hanem finomabb módon is megpróbáltuk felmérni a projekt hatására bekövetkezett változásokat. Ennek érdekében egyrészt, tizenhárom állítást fogalmaztunk meg, ezek közül négy a válaszadók attitűdjére vonatkozik, a többi pedig egy sikeres, hatékony illetve jól működő szervezet jellemzőire kérdez rá. Mindegyikre egy 1-től 7-ig terjedő Likert-skálán kellett válaszolni, ahol az egyes azt jelentette, hogy „egyáltalán nem értek egyet”, a hetes pedig azt, hogy „teljes mértékben egyetértek”. Az attitűd kérdésekkel a pályázók programhoz, illetve saját tevékenységéhez való hozzáállásáról alkothattunk képet. Másrészt, nyitott végű kérdéseket is feltettünk, mégpedig a változtatásra és

Eredmények.

A tanulmány ezen részében a záróbeszámolókból lekérdezett háromféle adattípus, a számadatok, az attitűd kérdések és állítások illetve a szövegek kódolásának elemzéséből származó eredményeket ismertetjük.

A leíró statisztikát a Jamovi 1.0.7.0. programban⁶ illetve a Microsoft Excelben⁷ készítettük.

A beérkezett pályázatokról általánosságban

Összességében 58 darab záróbeszámoló érkezett vissza az első ciklusból, némely esetében némi hiányossággal, megválaszolatlan kérdéssel, amelyeket vagy valószínűsíthetően figyelmetlenségből, vagy pedig a relevancia hiányából adódóan hagytak üresen. Ezeket az adott pontnál mindig jelezzük. A záróbeszámoló önbevallásos jellegét és a támogatott projektek sokféleségét is figyelembe kell vennünk akkor, amikor az eredményekről beszélünk, azaz nem mindig tudunk vagy éppen érdemes általános megállapításokat tenni.

A számadatok

A rendezvényeken résztvevők létszáma

A pályázók által szervezett rendezvények, programok résztvevőinek számáról elmondható, hogy összességében több, mint 21.000 főt sikerült elérni, megmozgatni, átlagosan pedig 415 főt vett részt egy-egy eseményen. Természetesen voltak olyan támogatott programok is, amelyek fókuszában nem a nagy létszámú események megszervezése volt, ezért lehetnek nagy eltérések egyes válaszok között. A leíró statisztika adatait az alábbi táblázatban (Táblázat 1.) foglaltuk össze. Az elemszám a beérkezett, elemzésre alkalmas adatokat jelenti, amelyben ebben az esetben 52 volt.

6 The jamovi project (2020). jamovi (Version 1.2) [Computer Software]. Retrieved from <https://www.jamovi.org>

7 Microsoft Corporation. (2018). Microsoft Excel. Retrieved from <https://office.microsoft.com/excel>

+ eredmények

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	52/58
ÁTLAG	415
MINIMUM	13
MAXIMUM	2500
ÖSSZESEN	21598

Táblázat 1. A rendezvényeken résztvevők létszámának leíró statisztikája

A szervezők létszáma

A rendezvények megszervezésében és lebonyolításában összesen 595 fő vállalt aktívan részt, átlagosan pedig egy 11 fős stábbal dolgoztak. Volt olyan, aki egymagában szervezett, és olyan is, akinekél 62-en vállaltak szerepet (Táblázat 2).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	53/58
ÁTLAG	11.23
MINIMUM	1
MAXIMUM	62
ÖSSZESEN	595

Táblázat 2. A szervezők létszámának leíró statisztikája

Belső kör nagysága a ciklus elején és végén

A belső kör, az aktív mag nagysága kezdetben összességében 289 főt fedett le 54 beszámoló értékei alapján, átlagosan pedig 5.35 fő volt (2. számú melléklet), míg a belső kör nagysága a projekt végén összességében 582 fő 55 beszámoló alapján, átlagosan pedig 10.6 fő (3. számú melléklet). Összevetve a két helyzet adatait 54 beszámoló alapján, azaz kivonva a projekt végi értékből a projekt elején feltüntetett értéket, elmondható az, hogy a szerveződések 77%-ában, 45 esetben biztosan nőtt a belső kör nagysága a

projekt végére, mégpedig átlagosan 5.44, kerekítve 6 fővel. Hét esetben nem változott a létszám, kettő nyilatkozónál mínusz előjelű adat jött ki, ami azt jelenti, hogy a projekt időszak végére csökkent a belső kör tagságának száma (Táblázat 3).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	54/58
ÁTLAG	5.2
MINIMUM	-3
MAXIMUM	20

Táblázat 3. A belső kör létszámváltozásának leíró statisztikája

Támogatók száma a ciklus elején és végén

A támogatók, szimpatizánsok száma kezdetben összességében 3192 főt fedett le 49 beszámoló értékei alapján, átlagosan pedig 65.1 fő volt (4. számú melléklet), míg a létszám a projekt végén összességében 8455 fő 49 beszámoló alapján, átlagosan pedig 173 fő (5. számú melléklet). Összevetve a két helyzet adatait 48 beszámoló alapján, azaz kivonva a projekt végi értékből a projekt elején feltüntetett értéket, elmondható az, hogy a szerveződések 78%-ában, 45 esetben biztosan nőtt a támogatók, szimpatizánsok száma a projekt végére, mégpedig átlagosan 96.5, kerekítve 97 fővel. Senkinél nem csökkent, azonban három esetben nem változott a létszám (Táblázat 4).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	48/58
ÁTLAG	109
MINIMUM	0
MAXIMUM	2500

Táblázat 4. A támogatók létszámváltozásának leíró statisztikája

Önkéntesek száma a ciklus elején és végén

Az önkéntesek száma kezdetben összességében 457 főt fedett le 56 beszámoló értékei alapján, átlagosan pedig 8.16 fő volt (6. számú melléklet), míg az önkéntesek száma a projekt végén összességében 808 fő 56 beszámoló alapján, átlagosan pedig 14.4 fő (7. számú melléklet). Összevetve a két helyzet adatait 56 beszámoló alapján, azaz kivonva a projekt végi értékből a projekt elején feltüntetett értéket, elmondható az, hogy a szerveződések 86%-ában, 50 esetben biztosan nőtt az önkéntesek létszáma a projekt végére, mégpedig átlagosan 6.26, kerekítve 6 fővel. Három esetben nem változott a létszám, szintén három nyilatkozónál mínusz előjelű adat jött ki, ami azt jelenti, hogy a projekt időszak végére csökkent az önkéntesek száma (Táblázat 5).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	56/58
ÁTLAG	6.27
MINIMUM	-12
MAXIMUM	24

Táblázat 5. Az önkéntesek létszámváltozásának leíró statisztikája

Állítások, attitűd kérdések

Először az állítások elemzésével kapott eredményeket ismertetjük, majd pedig az attitűd kérdésekre adott válaszokét. Minden állítás mögött az eredeti sorszáma található, a mellékletben (8. számú melléklet) pedig részletesebben, százalékokra lebontva látható az egyes válaszok előfordulási gyakorisága.

Szervezetünk/csoportunk a projekt keretein belül komoly előrelépést tett a helyi és tágabb közösségek megszólításában. (2.)

Ez az állítás a szervezet kommunikációjának fejlődésére vonatkozik, mégpedig a külső, nem szervezeten belüli részére. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 6.19-et választottak a skála értékei közül, azaz nagyjából teljes mértékben egyetértenek ezzel az állítással. A szórás az átlagtól való átlagos eltérés, amely ebben az esetben 1.03, ami viszonylag nagy egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 5 és 7 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció a hetes lett, így kijelenthető, hogy a szervezetek több, mint 90%-nál előrelépés történt a helyi és tágabb közösségek megszólításában (Táblázat 6).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	6.19
SZÓRÁS	1.03
MINIMUM	3
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	7

Táblázat 6. A 2. állításra adott válaszok leíró statisztikája

Úgy érzem, hogy a pályázat következtében nem bővültek jelentősen a szervezetünk/csoportunk lehetőségei. (3.) Ez egy úgynevezett fordított tétel (a tagadás miatt), amely mind az anyagi, mind a tágabb értelemben vett lehetőségekre kérdez rá. 56 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 1.93-at választottak a skála értékei közül, azaz többségében egyáltalán nem értenek egyet ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.35, ami viszonylag nagy egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 1 és 3 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció az egyes lett, így kijelenthető, hogy a szervezetek több, mint 80%-a úgy érzékeli, hogy bővültek a lehetőségeik (Táblázat 7).

+ eredmények

12

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	56/58
ÁTLAG	1.93
SZÓRÁS	1.35
MINIMUM	1
MAXIMUM	6
LEGGYAKORIBB	1

Táblázat 7. A 3. állításra adott válaszok leíró statisztikája

Szervezetünknek/ csoportunknak érzékelhetően megnőtt a helyi médiában való megjelenéseinek száma. (4.) Ez a tétel is a szervezet kommunikációjának fejlődésére vonatkozik, amelynek mutatója lehet a helyi médiában való megjelenések száma. 56 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 4.07-et választottak a skála értékei közül, azaz többségében semlegesek ezzel az állítással kapcsolatban. A szórás ebben az esetben 2.21, ami kisebb mértékű egyetértésre utal, mint az előző állítások esetében, mert e szerint a legtöbben 2 és 6 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció az egyes illetve a hetes lett, így kijelenthető, hogy nagyjából egyenlően oszlanak el a vélemények a médiában való szereplése gyakorisága körül (Táblázat 8).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	56/58
ÁTLAG	4.07
SZÓRÁS	2.21
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	1,7

Táblázat 8. A 4. állításra adott válaszok leíró statisztikája

A projekt közvetlen vagy közvetett következményeképp sokkal aktívabbá, tudatosabbá vált a saját kommunikációs felületeink használata. (7.)

Ez a tétel szintén a szervezet kommunikációjának fejlődésére vonatkozik, mégpedig az aktivitásra és tudatos használatára kérdez rá. 57 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 5.35-öt választottak a skála értékei közül, azaz többségében egyetértenek ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.55, ami viszonylag magas mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 4 és 6 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció a hatos lett, így kijelenthető, hogy több, mint 71%-a a válaszadóknak aktívnak és tudatosabbnak érzi a kommunikációs felületeinek használatát (Táblázat 9).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	57/58
ÁTLAG	5.35
SZÓRÁS	1.55
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	6

Táblázat 9. A 7. állításra adott válaszok leíró statisztikája

A projekt közvetlen vagy közvetett következményeképp előrelépés történt a szervezet/csoport fenntarthatóságában, ezáltal pedig csökkent az anyagi kiszolgáltatottságunk mértéke. (8.)

Ez a kérdés a projekt következményeként kialakuló anyagi függetlenségre, annak megteremtésére vonatkozik. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 4.9-et választottak a skála értékei közül, azaz többségében egyetértenek ezzel

+ eredmények

az állítással. A szórás ebben az esetben 1.75, ami közepes mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 3 és 7 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció a hatos lett, így kijelenthető, hogy a szervezetek több, mint 60%-nál a projekt hatására csökkent az anyagi dependencia mértéke (Táblázat 10).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	4.9
SZÓRÁS	1.75
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	6

Táblázat 10. A 8. állításra adott válaszok leíró statisztikája

A projektidőszak során több olyan aktív együttműködésünk alakult ki más civil szervezetekkel illetve csoportokkal, amik hosszú távon erősítik a munkánkat. (9.)

Ez a tétel a projekt következményeként kialakuló kapcsolati hálóra, azonbelül is a hosszútávú együttműködések megteremtésére kérdez rá. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 5.9-et választottak a skála értékei közül, azaz nagyjából teljes mértékben egyetértenek ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.42, ami magasabb mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 5 és 7 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció a hetes lett, így kijelenthető, hogy a szervezetek több, mint 86% sikeresen alakított ki új kapcsolatokat (Táblázat 11).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	5.9
SZÓRÁS	1.42
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	7

Táblázat 11. A 9. állításra adott válaszok leíró statisztikája

A projekt hatással volt a csoporttal kapcsolatban állók közéleti aktivitásának növekedésére. (11.)

Ez a tétel a csoporttal kapcsolatban állók szűkebb és tágabb körének közéleti felelősség vállalására kérdez. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 4.93-at választottak a skála értékei közül, azaz többségében egyetértenek ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.94, ami alacsonyabb mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 3 és 7 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció a hetes lett, így kijelenthető, hogy a szervezetekkel kapcsolatban állók több, mint 60%-nál növekedett az aktivitás mértéke (Táblázat 12).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	4.93
SZÓRÁS	1.94
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	7

Táblázat 12. A 11. állításra adott válaszok leíró statisztikája

+ eredmények

A projektünk közvetve vagy közvetlenül többeket állampolgári aktivitásra motivált. (12.)

Ez a tétel kicsit hasonlít az előzőhöz, ugyanakkor itt az állampolgári felelősségekkel kapcsolatos aktivitás kerül előtérbe. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 5.16-ot választottak a skála értékei közül, azaz többségében egyetértenek ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.61, ami alacsonyabb mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 3 és 7 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció az ötös lett, így kijelenthető, hogy a szervezetek több, mint 72% sikeresen aktivizálta az embereket (Táblázat 13).

14

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	5.16
SZÓRÁS	1.61
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	5

Táblázat 13. A 12. állításra adott válaszok leíró statisztikája

A projektünk hatására új, helyi kezdeményezések jöttek létre. (13.)

Ez a tétel szintén hasonlít kicsit az előzőekhez, ugyanakkor itt a motiváló hatást kevésbé egyéni, hanem csoportos szinten, új kezdeményezések formájában méri. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 4.78-at választottak a skála értékei közül, azaz viszonylag egyetértenek ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.92, ami alacsonyabb mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 3 és 7 közötti értékekkel vá-

laszoltak. A leggyakoribb opció a hetes lett, így kijelenthető, hogy nagyjából egyenlően oszlanak meg a vélemények arról, mennyire sikerült másokat is motiválni (Táblázat 14).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	4.78
SZÓRÁS	1.92
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	7

Táblázat 14. A 13. állításra adott válaszok leíró statisztikája

Szervezetünk, csoportunk számára fontos, hogy rendszeresen új önkéntesek csatlakozzanak a munkánkhoz. (1.)

Az első attitűd kérdés az önkéntesek jelenlétének és bevonásának fontosságára vonatkozik. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 5.45-öt választottak a skála értékei közül, azaz viszonylag egyetértenek ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.6, ami közepes mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 3 és 7 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció a hetes lett, így kijelenthető, hogy a válaszadók több, mint 70%-a fontosnak tartja, hogy új embereket érjenek el és vonjanak be programjukba. Ez összhangban van az önkénteseket érintő számadattal, hiszen abból egyértelműen látszik az önkéntesek számának növekedése a projekt végére (Táblázat 15).

+ eredmények

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	5.45
SZÓRÁS	1.6
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	7

Táblázat 15. Az 1. állításra adott válaszok leíró statisztikája

Fontosnak tartom, hogy a szervezetemnek folyamatosan bővüljön az aktív tagsága. (5.)

A második attitűd kérdés az aktív tagok jelenlétének és növelésének fontosságára vonatkozik. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 5.81-et választottak a skála értékei közül, azaz többségében egyetértettek ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.44, ami közepesenél nagyobb mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 5 és 7 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció a hetes lett, így kijelenthető, hogy a válaszadók több, mint 76%-a fontosnak tartja, hogy egyrészt új emberek érjenek el, másrészt a mind őket, mind a meglévőket sikeresen tudják aktivizálni (Táblázat 17).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	5.81
SZÓRÁS	1.44
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	7

Táblázat 17. Az 5. állításra adott válaszok leíró statisztikája

Nem hiszem, hogy a mi munkánkat bárki olyan fontosnak tartaná, hogy hajlandó lenne pénzzel támogatni. (6.)

A harmadik attitűd kérdés egyrészt fordított tételnek tekinthető, másrészt az anyagi függetlenség fontosságára kérdez rá. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 2.09-et választottak a skála értékei közül, azaz többségében nem értenek egyet ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.55, ami közepes mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 1 és 3 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció az egyes lett, így kijelenthető, hogy a válaszadók több, mint 78%-a úgy gondolja egyrészt, hogy a munkája értékes, és ennek megfelelően mások is annak tartják és támogatják őket anyagilag (Táblázat 18).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	2.09
SZÓRÁS	1.55
MINIMUM	1
MAXIMUM	6
LEGGYAKORIBB	1

Táblázat 18. A 6. állításra adott válaszok leíró statisztikája

Úgy érzem rajtam és esetleg egy szűk, belső körön kívül senkinek nem fontos a szervezetünk jövője. (10.)

Az utolsó attitűd kérdés szintén fordított tétel, amely a szervezet munkájának, fontosságának és jövőbeli kilátásainak megítélésére vonatkozik. 58 beszámoló alapján elmondható, hogy átlagosan 2.1-et választottak a skála értékei közül, azaz

+ eredmények

többnyire nem értenek egyet ezzel az állítással. A szórás ebben az esetben 1.62, ami közepes mértékű egyetértésre utal, mert e szerint a legtöbben 1 és 3 közötti értékekkel válaszoltak. A leggyakoribb opció az egyes lett, így kijelenthető, hogy a válaszadók több, mint 77%-a fontosnak tartja saját tevékenységét, és úgy vélekedik, hogy mások is így vannak ezzel (Táblázat 19).

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	58/58
ÁTLAG	2.1
SZÓRÁS	1.62
MINIMUM	1
MAXIMUM	7
LEGGYAKORIBB	1

Táblázat 19. A 10. állításra adott válaszok leíró statisztikája

A szövegek elemzése

A pályázók írásos visszajelzéseiből, ahogy korábban is említettük, két kérdést, (a) a változásra, valamint (b) a fejlődésre irányulót tartottuk érdemesnek klasszikus tartalomelemzésnek alávetni, amelyet top-down módon vittünk véghez. Először végig olvastuk tehát az adott kérdéshez tartozó összes szöveget, majd a leggyakrabban előforduló tematikus egységek alapján úgynevezett tartalmi kódokat alakítottunk ki. Meghatároztuk az értéküket, majd ezek mentén kódoltuk a szövegeket. A kapott gyakorisági adatokat az alábbiakban foglaltuk össze.

Mi az, amit a projektre visszatekintve, egy következő pályázat esetében máshogy csinálnál?

Kód: Változtatnának-e valamit?

Értékek: 1 - igen, 2 - nem

Eredmény: 47 igen (81%), 11 nem (19%)

Elmondhatjuk, hogy az 58-ból összesen 11-en válaszolták azt, hogy elégedettek az első ciklusban kivitelezett projektjükkel, és nem, vagy csak kisebb mértékben változtatnának rajta. Ezt a következő példamondat jól szemlélteti: "Pályázatunk ideje alatt úgy éreztük, teljesen jól álltunk hozzá a megvalósításhoz, megfogtuk a feladat lényegét". 47 szervezet, azaz a többség azonban módosítana bizonyos dolgokon. Felmerült a kódok kialakításakor, hogy a változtatni kívánt területet is egyértelműsítsük, azonban arra jutottunk, hogy ez megegyezik a fejleszteni kívánt területtel, így ezt a következő kérdésnél fejtjük ki részletesebben.

Melyik az a terület, amelyben úgy érzed, szervezeted vagy csoportod a legtöbbet fejlődött a projektidőszak alatt, és melyik az a terület, ahol úgy látod, a szervezetednek még mindenképpen további fejlődésre lenne szüksége?

Kód 1.: Fejlődött-e?

Értékek: 1 - igen, 2 - nem, 3 - nem említi

Eredmények: 56 igen (96%), 0 nem, 2 nem említi (4%)

Kód 2.: Fejlődne-e valamiben még?

Értékek: 1 - igen, 2 - nem, 3 - nem említi

Eredmények: 48 igen (82%), 1 nem (3%), 9 nem említi (15%)

Kód 3.: Milyen területen fejlődne?

Értékek: 1 - kommunikáció, 2 - szervezés, 3 - adomány, 4 - bevonás, 5 - nem említi

Eredmények: kommunikáció 21 (36%), szervezés

+ eredmények

16 (27%), adomány 17 (29%), bevonás 29 (50%), nem említi 9 (15%)

A pályázók által megfogalmazott fejlődési irányokat négy nagyobb kategóriába soroltuk. A kommunikáció alatt szervezeten belülit - egymással való információmegosztást - és kívülit - a felületek, média aktív és tudatos használatát - is értjük, pl. "...szeretnénk további kapacitásokat fordítani a blog üzemeltetésére és Facebook-hirdetéseink profibbá tételére". A szervezéshez tartozik minden olyan változás, amely a rendezvények, programok hatékonyabb megvalósítását jelenti, ilyen például a feladatok illetve szerepek kiosztása, továbbá a határidők betartása, a tervezethez való igazodás, pl. "...Nem tudtuk tartani magunkat a tervezett ütemtervhez, előre nem tudtunk kalkulálni az együttműködő partnerek elfoglaltságaival, leterheltségével". Az adomány kategóriával jelöltük a fundraising-gel kapcsolatos ötleteket, legyenek azok pénzbeli vagy másfajta segítség, pl. "...Amiben a jövőben továbbra is tanulásra van szükségünk az az adománygyűjtés, támogatók keresése, bár ebben is nagy lépéseket tettünk". A bevonással a már meglévő kapcsolatok, tagok, ismeretségek aktivizálását, illetve az új kontaktok kialakítását jelöltük, pl. "...Fejlődni abban lehet, hogy az Alapítványunk még sikeresebben vonja be a sérült fiatalokat a közösségi életben". Elmondható, hogy majdnem mindenki a pályázók közül, azaz 56-an (96%) úgy érezték, hogy már az első projekt időszakban fejlődtek, az ő szavaikkal élve: "A projekt végrehajtásában sok új területen fejlődtünk". 48-an (81%) egyértelműen látnak még fejlődési lehetőségeket maguk előtt leggyakrabban a bevonás/bázisépítés illetve a kommunikáció területén.

Összefoglalás, kitekintés.

Összefoglalóan elmondhatjuk, hogy már az első év alatt is kimutathatóan fejlődött a szervezetek tudatossága az ECK program kulcsterületein.

18

A pályázók a korábbinál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a bevonásnak, kommunikációnak, fundraisingnek, és más jelentős kapacitásbővülést is elértek. Nemcsak a rendezvényeken részt vevők létszáma, hanem a szervezői kör bővülése, a belső mag és az önkéntesek számának növekedése, valamint a szervezet körüli támogatók, szimpatizánsok körének bővülése is jelentősnek mondható a számaink alapján és a régióra jellemző átlagosan kis szervezetméret ismeretében.

A hatásmérés eredményei alapján örömmel állapíthatjuk meg, hogy ez a szakasz sikerrel zárult. A fentebbi adatokból kirajzolódik az a pályázó szervezetekben végbemenő fejlődés ív, amely a projekt hatásaként értelmezhetünk. Elmondhatjuk tehát, hogy összességében pozitív befolyással volt a program egyrészt a szervezetekre, amelyek az általunk fontosnak tartott területeken megerősödtek. Másrészt, közvetetten is eredményesnek mondhatjuk a programot, hiszen több ezer embert sikerült elérni, bevonni a pályázók által szervezett programokba.

A záróbeszámolókból nyert információk azonban nem csak az adott projektidőszak milyenségét

jellemzik jól, hanem segítséget adnak a következő lépések megtervezéséhez is. Felmértük, hogy milyen területeken lenne igény a fejlődésre – ezeknek megfelelő képzési programokat, tréningeket, workshopokat alakítunk ki az elkövetkezendő időszak pályázóinak.

Tisztában vagyunk vele, hogy egy vizsgálatnál, így ebben az esetben is, mindig két, tökéletlen tényezővel kell számolnunk - mégpedig az emberrel és az eszközzel. Módosítunk a mérőeszközökön, az adatgyűjtési és értelmezési technikákon a pontosabb adatok érdekében. Ennek megfelelően a második és harmadik pályázati körben már az első rész újragondolt beszámolóit kerülnek felvétele.

Az Erősödő Civil Közösségek program ma az egyik legjelentősebb, államtól független forrás, ami nyitva áll a régió civil szervezetei előtt. Egyértelműen igazolódott, hogy van rá igény, és világosan látható, hogy van fejlesztő hatása. Az előtűnk álló időszakra tekintettel - a vidéki civilség fenntartása szempontjából - nélkülözhetetlenek az ilyen támogatási programok Magyarországon.

+ mellékletek

Mellékletek.

+ mellékletek

1. számú melléklet. A záróbeszámoló

Erősödő Civil Közösségek 2018

Projektzáró beszámoló űrlap

Irányelvek

Az űrlap kitöltésénél kérlek vegyédtek figyelembe, hogy ahogy az eddigiekben, úgy jelen esetben is a valós eredményekre, hatásokra és tapasztalatokra vagyunk kíváncsiak. Saját munkátok eredményeinek megismerése mellett célunk az is, hogy az egész programunk hatékonyságát mérjük, ezért a reális visszajelzések sokat segítenek nekünk.

Mivel a pályázat benyújtásakor egyes indikátorokat, megcélzott eredményeket nem mi, hanem ti magatok határoztátok meg, kérjük az általatok kitűzött célokhoz viszonyítsátok az elért eredményeket.

Az űrlap egyes kérdései az általunk kiemelten fontosnak meghatározott területeken elért fejlődést hivatottak mérni. Tudjuk, hogy ezek nem mindegyikén terveztetek előrelépést, ezért nem lep meg minket, ha az egyes programok különböznek abban, hogy a mi szempontjaink közül melyik területen értek el pozitív változást.

20

Eredmények és hatások

Kérlek foglald össze a projekt véleményed szerint legfontosabb eredményeit és hatásait! A kérdés megválaszolásánál kérjük vedd figyelembe a pályázati adatlapon a „A projekt számszerűsíthető eredményei és hatásai” résznél adott válaszod. Amennyiben a pályázat benyújtásakor megjelölt értékelési szempontokat kiegészítenéd még, tedd meg bátran. (maximum 2000 karakter)

Számok

Kérlek határozzátok meg a számotokra legmeghatározóbb mutatót, amin keresztül az általatok elért eredményeket a leginkább kézzelfoghatóvá lehet tenni. (Pl. rendezvényen résztvevők száma, megvalósult programok száma, újonnan bevont aktív tagok vagy önkéntesek száma, bevont személyek életminőségének javulása, szervezetetek ismertségének növekedése, visszajelzések a szemléletformálás eredményességéről, vagy bármi más, ami a TI projektetek célja szempontjából megmutathatja az előrehaladást, fejlődést)

Rendezvények résztvevőinek száma:

A projekt keretében megvalósult programok szervezőinek száma:

Belső kör (a csapatotok legaktívabb magja) tagsága a projekt kezdetekor:

Belső kör tagsága a projekt végén:

Tágabb támogatói kör/bázis körülbelüli létszáma a projekt kezdetekor:

Tágabb támogatói kör/bázis körülbelüli létszáma a projekt végén:

Rendszeres önkéntesek száma a projekt kezdetekor:

Rendszeres önkéntesek száma a projekt végén:

+ mellékletek

Értékskála

Kérjük 1-7 skálán kiemeléssel jelöld, hogy az alábbi állításokat mennyire érzed igaznak a szervezetedre illetve csoportodra vonatkozóan. Az egyes az egyáltalán nem értek egyet, a hetes a maximálisan egyet értek.

Szervezetünk, csoportunk számára fontos, hogy rendszeresen új önkéntesek csatlakozzanak a munkánkhoz.

1 2 3 4 5 6 7

Szervezetünk/csoportunk a projekt keretein belül komoly előrelépést tett a helyi és tágabb közösségek megszólításában.

1 2 3 4 5 6 7

Úgy érzem, hogy a pályázat következtében nem bővültek jelentősen a szervezetünk/csoportunk lehetőségei.

1 2 3 4 5 6 7

Szervezetünknek/ csoportunknak érzékelhetően megnőtt a helyi médiában való megjelenéseinek száma.

1 2 3 4 5 6 7

Fontosnak tartom, hogy a szervezetemnek folyamatosan bővüljön az aktív tagsága.

1 2 3 4 5 6 7

Nem hiszem, hogy a mi munkánkat bárki olyan fontosnak tartaná, hogy hajlandó lenne pénzzel támogatni.

1 2 3 4 5 6 7

A projekt közvetlen vagy közvetett következményeképp sokkal aktívabbá, tudatosabbá vált a saját kommunikációs felületeink használata.

1 2 3 4 5 6 7

A projekt közvetlen vagy közvetett következményeképp előrelépés történt a szervezet/csoport fenntarthatóságában, ezáltal pedig csökkent az anyagi kiszolgáltatottságunk mértéke.

1 2 3 4 5 6 7

A projektidőszak során több olyan aktív együttműködésünk alakult ki más civil szervezetekkel illetve csoportokkal, amik hosszútávon erősítik a munkánkat.

1 2 3 4 5 6 7

Úgy érzem rajtam és esetleg egy szűk, belső körön kívül senkinek nem fontos a szervezetünk jövője.

1 2 3 4 5 6 7

A projekt hatással volt a csoporttal kapcsolatban állók közéleti aktivitásának növekedésére.

1 2 3 4 5 6 7

+ mellékletek

A projektünk közvetve vagy közvetlenül többeket állampolgári aktivitásra motivált.

1 2 3 4 5 6 7

A projektünk hatására új, helyi kezdeményezések jöttek létre.

1 2 3 4 5 6 7

Tanulságok

Mi az amit a projektre visszatekintve, egy következő pályázat esetében máshogy csinálnál? (maximum 1000 karakter)

Melyik az a terület, amelyben úgy érzed szervezeted vagy csoportod a legtöbbet fejlődött a projektidőszak alatt, és melyik az a terület, ahol úgy látod a szervezetednek még mindenképpen további fejlődésre lenne szüksége? (maximum 1000 karakter, kérjük mindkét kérdésre jegyzetpontokban válaszolj)

Összefoglaló

Kérlek foglald össze röviden a projekteteket! (maximum 500 karakter)

Egyéb

Kérlek oszd meg velünk projektetek legszebb pillanatát!

Fotók

Csatolj három olyan fotót a leveledhez, amik legjobban átadják a projekt hangulatát, legjobban kifejezik miről szólt!

+ melléletek

2. számú melléklet. A belső kör nagysága az első ciklus elején

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	54/58
ÁTLAG	5.35
MINIMUM	1
MAXIMUM	25
ÖSSZESEN	289

3. számú melléklet. A belső kör nagysága az első ciklus végén

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	55/58
ÁTLAG	10.6
MINIMUM	2
MAXIMUM	40
ÖSSZESEN	582

4. számú melléklet. A támogatók száma az első ciklus elején

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	49/58
ÁTLAG	65.1
MINIMUM	0
MAXIMUM	1500
ÖSSZESEN	3192

5. számú melléklet. A támogatók száma az első ciklus végén

ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	49/58
ÁTLAG	173
MINIMUM	1
MAXIMUM	3000
ÖSSZESEN	8455

6. számú melléklet. Az önkéntesek száma az első ciklus elején

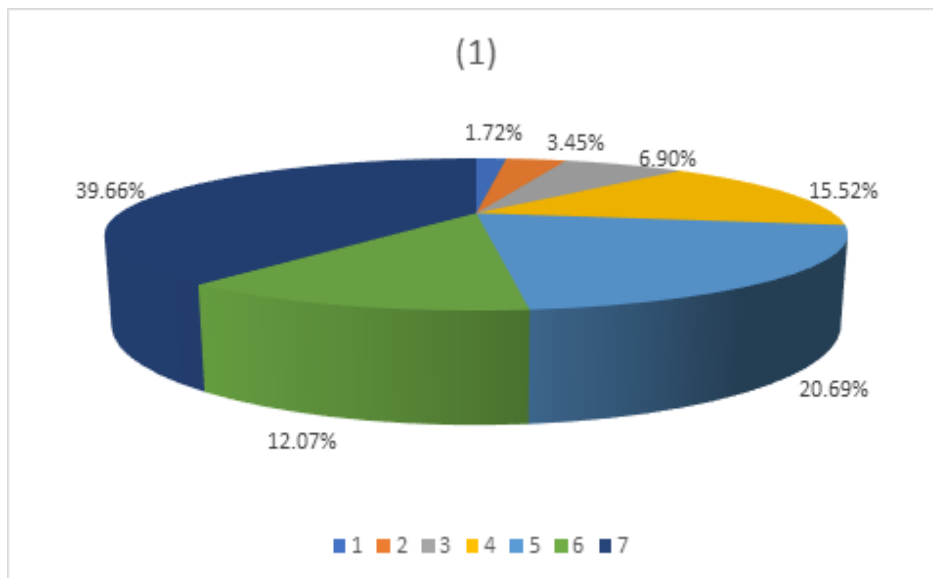
ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	56/58
ÁTLAG	8.16
MINIMUM	0
MAXIMUM	86
ÖSSZESEN	457

7. számú melléklet. Az önkéntesek száma az első ciklus végén

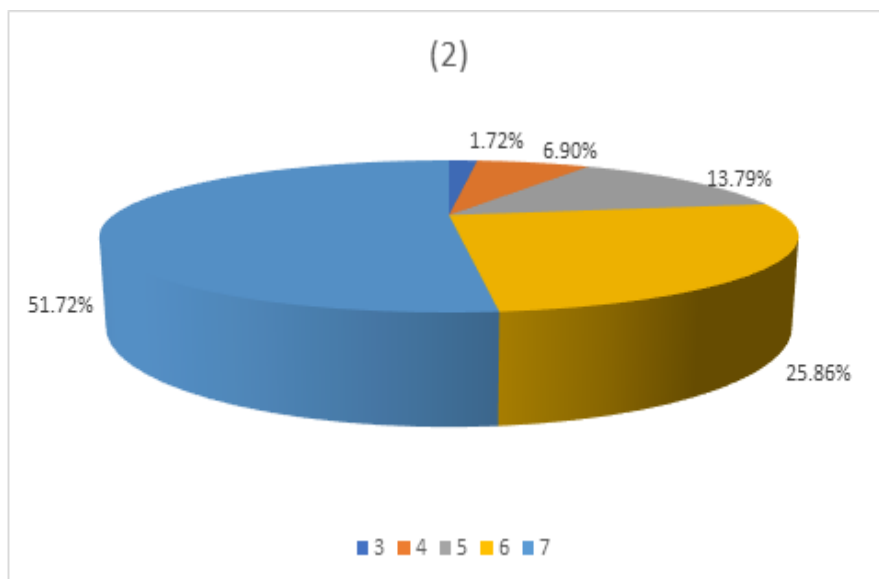
ELEMSZÁM (beérkezett/összes)	56/58
ÁTLAG	14.4
MINIMUM	0
MAXIMUM	110
ÖSSZESEN	808

+ melléletek

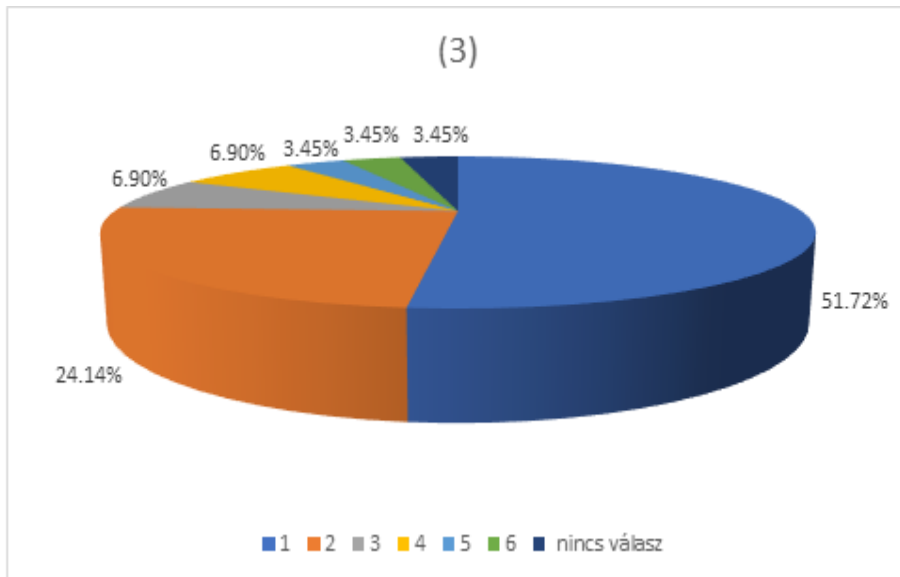
1. számú melléklet. Az állításokra adott válaszok százalékos eloszlása

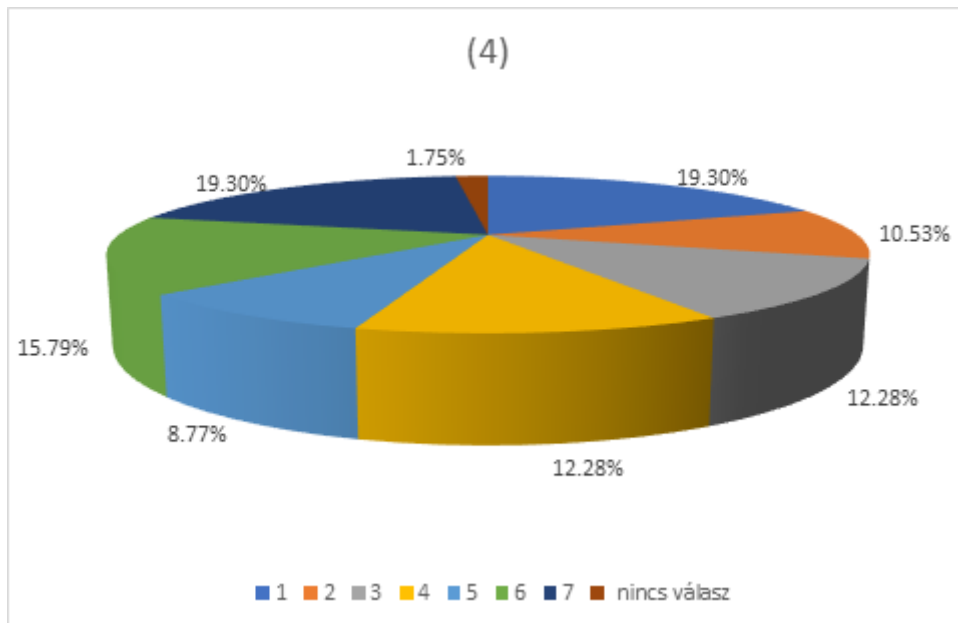
24

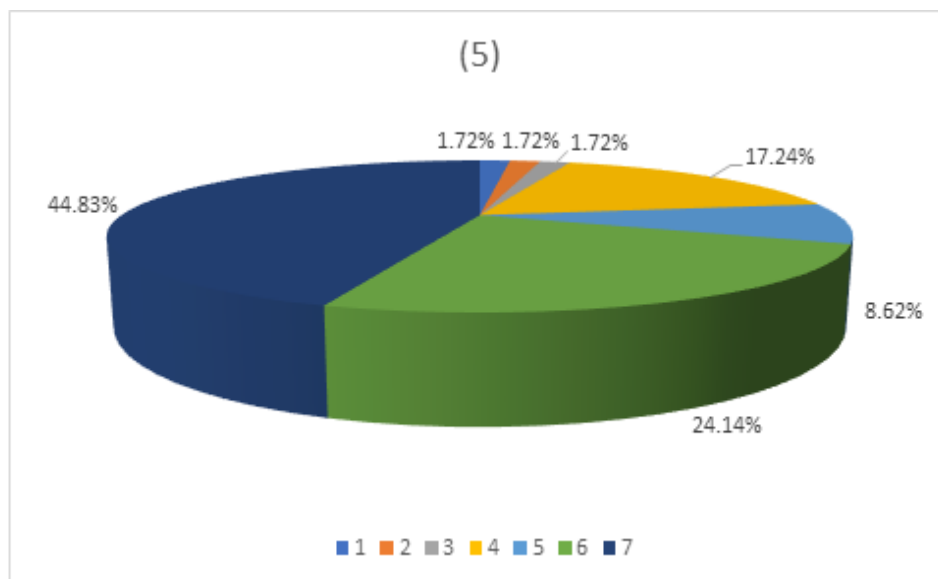
+ mellékletek

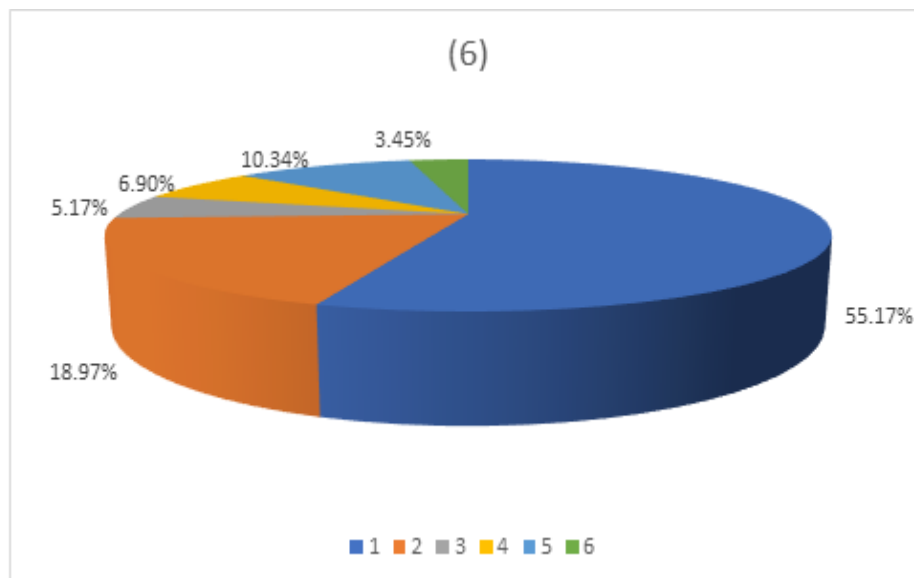
25

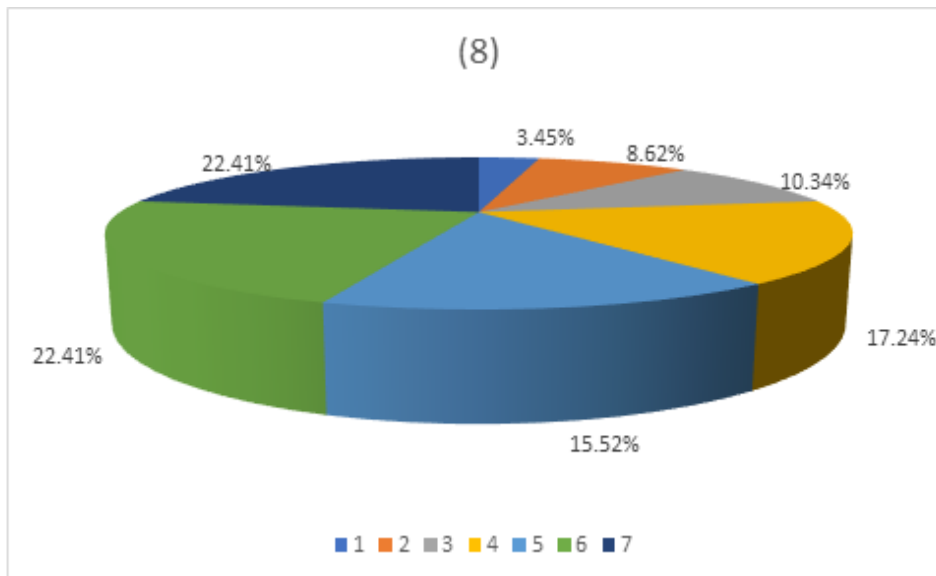
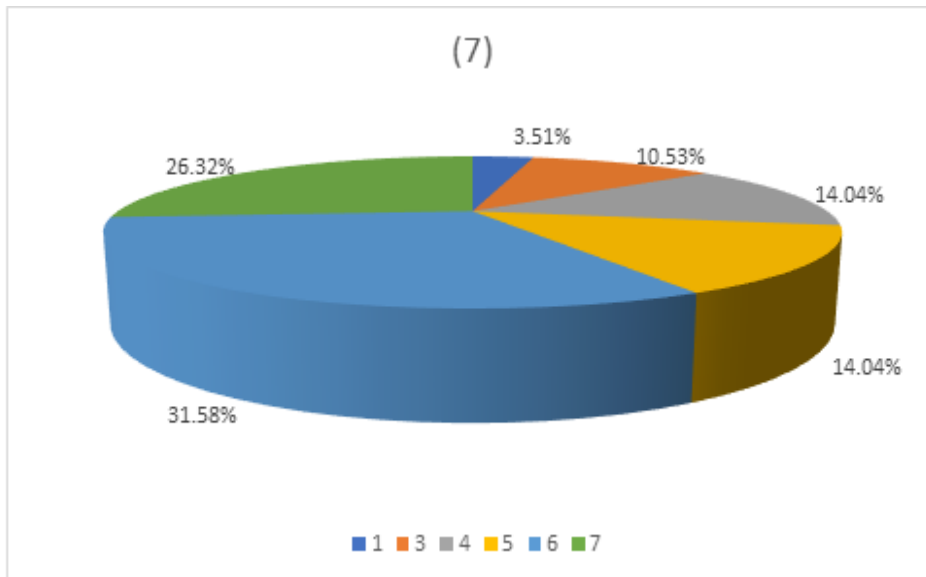
+ mellékletek

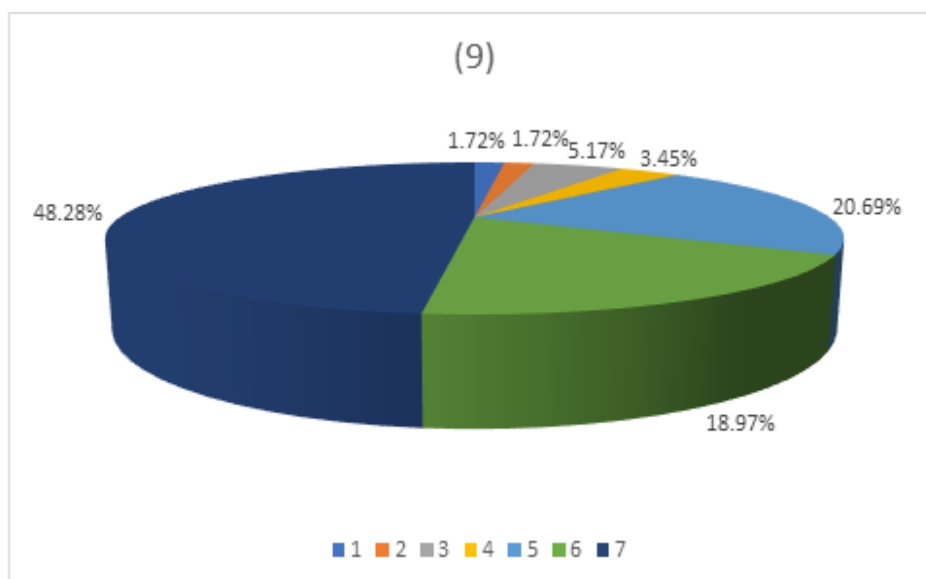
26

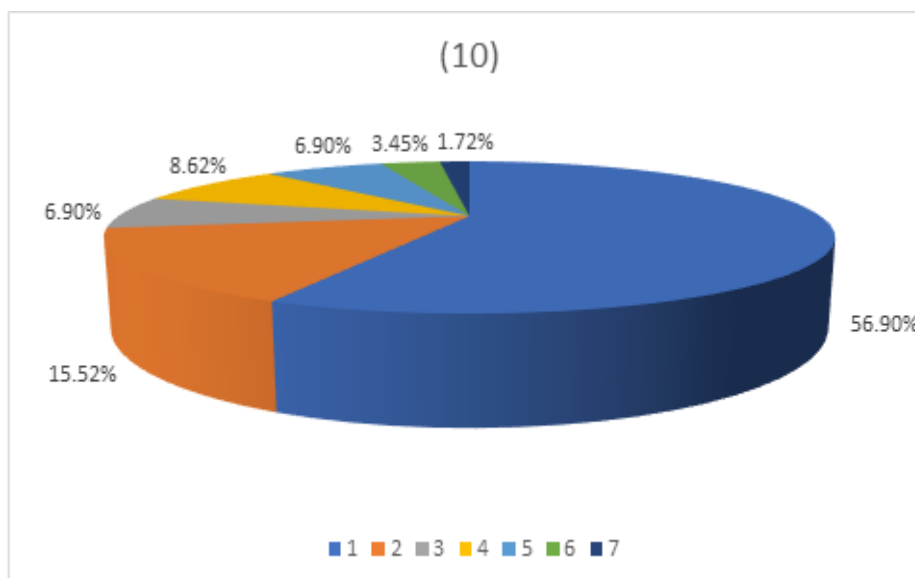
+ mellékletek

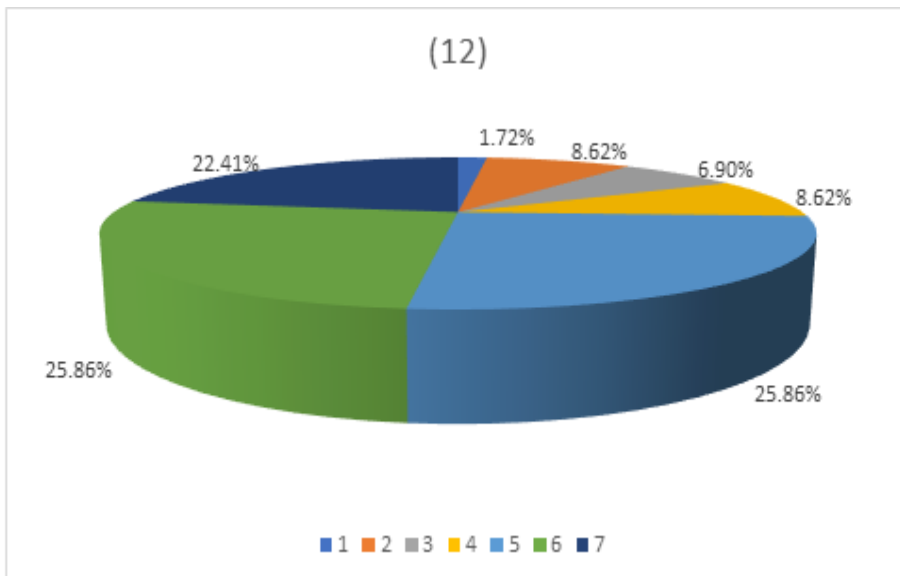
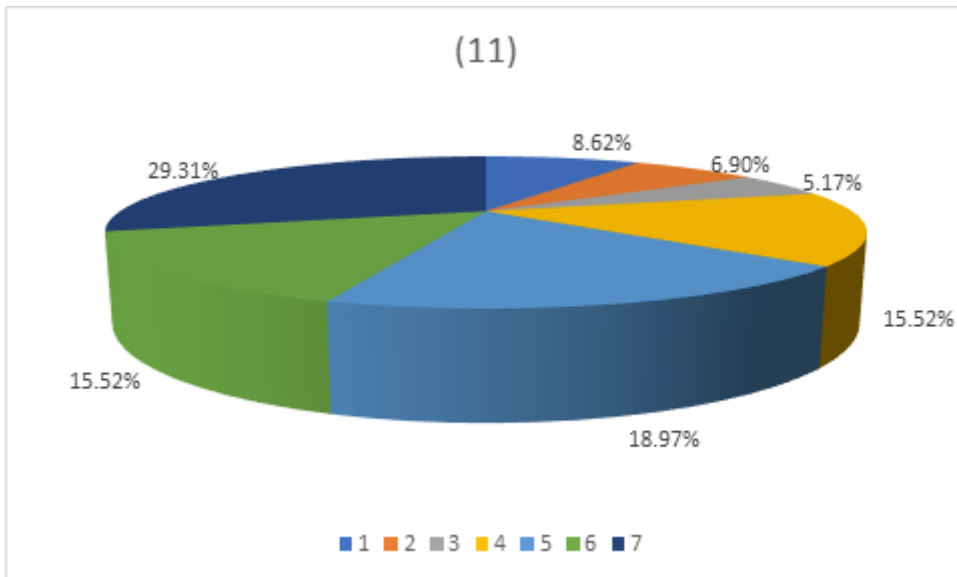
+ mellékletek

28

+ mellékletek

+ mellékletek

30

